

09 Ekim 2014

Sayı : 64272063- 610 -2834
Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-49003)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 12.08.2014 tarih ve 43452547-120.00-190905 sayılı yazısı.

Kütahya Milletvekili Sayın Alim IŞIK'ın tarafıma tevcih ettiği 7/49003 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (2 Sayfa)

KÜTAHYA MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİM İŞİK'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/49003)

Sorular 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10:

Ülkemiz ile bazı ülkeler arasında gerçekleştirilen doğalgaz taşınmasına yönelik uluslararası projelere yönelik çalışmalarla ilgili olarak;

- Halen ülkemizin doğalgaz üretimi yapan kaynak ülkeler ve doğalgaz kullanan diğer ülkeler arasında imzaladığı hangi anlaşmalar yürürlükte dir?
- Yürürlükte olan uluslararası anlaşmalarda ülkemizin hangi tür yükümlülükleri bulunmaktadır?
- Bakü-Tiflis-Erzurum (BTE) Doğalgaz Boru Hattı (Şah Deniz Projesi) projesi kapsamında şimdiye kadar her yıl kaç metreküp doğalgaz taşınmış ve bu taşıma faaliyeti nedeniyle ülkemiz hangi ülkelerden ne kadar gelir elde etmiştir?
- Halen BTE Doğalgaz Boru Hattı ile hangi ülkelerin doğalgazı hangi birim taşıma bedelleriyle hangi ülkelere taşınmaktadır?
- Türkiye-Yunanistan Doğalgaz Boru Hattı projesi kapsamında şimdiye kadar her yıl kaç metreküp doğalgaz taşınmış ve bu taşıma faaliyeti nedeniyle ülkemiz hangi ülkelerden ne kadar gelir elde etmiştir?
- Hazar Bölgesi doğalgazının Avrupa pazarına taşınması amacını taşıyan TANAP Projesi çalışmaları ne aşamada dır? Bu projede hangi ülkeler hangi pay ve sorumluluklarla yer almaktadır?
- Anılan TANAP projesinin ne zaman tamamlanması planlanmıştır? Bu projede ülkemizin ne gibi yükümlülükleri bulunmaktadır?
- Son dönemde ülkemiz ile Irak arasında bazı anlaşmaların yapıldığı yönünde medyaya da yansıyan haberler doğru mudur? Doğru ise Irak ile ülkemiz arasında, hangi şartlarla, hangi anlaşmalar imzalanmıştır?
- Ülkemizin doğalgaz üreticisi doğu ülkeleri ile tüketici batı ülkeleri arasındaki stratejik konumunun daha iyi değerlendirilmesine yönelik olarak Bakanlığınızca ne gibi çalışmalar yapılmış ya da yapılmaktadır?
- Bakanlığınızın anılan konuya ilişkin görüşü ve 2014-2015 yılı programları nasıldır?

Cevaplar 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10:

Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü (BOTAŞ)'nın Cezayir ve Nijerya ile sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG), İran, Rusya Federasyonu, Azerbaycan ve Türkmenistan ile boru gazı olarak doğal gaz teslimatına ilişkin doğal gaz alım ve satım anlaşmaları bulunmaktadır. BOTAŞ'ın taraf olduğu doğal gaz alım satım anlaşmalarında tarafların anlaşmanın hükümleri çerçevesinde doğal gazı satın ve teslim almak ve teslim etmek yükümlülükleri mevcuttur.

Azerbaycan'da üretilen doğal gazın Gürcistan üzerinden Türkiye'ye taşınmasını sağlayan Azerbaycan-Türkiye, Bakü-Tiflis-Erzurum (BTE) Doğal Gaz Boru Hattı Temmuz 2007 yılında işletmeye alınmıştır.

Doğal Gaz Alım Satım Anlaşmaları 20-25 yıllık uzun dönemli uluslararası ilişkiler açısından ekonomik ve siyasi etkileri olan ticari akitler olup, bu Anlaşmaların hükümleri ticari gizlilik içermektedir. Gizli tutulan konuların açıklanması anlaşmaya aykırılık teşkil eder. Bu durum gerektiğinde anlaşmanın feshi veya bu nedenle doğan zararın giderimi gibi yaptırımlara yol açabilir. Anlaşmalarda yer alan fiyat maddesi de aynı gizlilik hükümlerine sahiptir. Anlaşmalardaki gizlilik maddesine aykırı durumların, alıcının veya satıcının üçüncü şahıslarla taraf olduğu diğer anlaşmalar açısından da ticari sıkıntılar yaratması söz konusudur.

**KÜTAHYA MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİM İŞİK'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/49003)**

Ayrıca, 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 4 üncü Maddesinde; "...Ticari gizliliği olan bilgiler Kurum hariç üçüncü taraflara açıklanamaz." ve 7 inci maddesinde; "Doğal gaz piyasasında faaliyet gösteren taraflar ticari yönden hassas bilgi ve belgeleri gizli tutmakla yükümlüdür." hükümleri yer almaktadır.

Azerbaycan gazının ve Azerbaycan üzerinden transit geçen gazın ülkemize ve ülkemiz üzerinden Avrupa'ya iletilmesine yönelik Azerbaycan ile imzalanan Anlaşmalar yürürlüğe girmiştir.

TANAP ile ilk aşamada Şah Deniz Faz 2 kapsamında üretilecek, 6 milyar metreküplük kısmı Türkiye'ye, 10 milyar metreküplük kısmı Avrupa'ya olmak üzere yıllık 16 milyar metreküplük gazın taşınması hedeflenmektedir. Geline nokta TANAP'ta SOCAR'ın % 58, BOTAS'ın %30 ve BP'nin % 12 hissesi bulunmaktadır.

Azerbaycan kaynaklı doğalgazı ülkemize ve Avrupa'ya taşıyacak olan TANAP Projesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

19 Eylül 2010 tarihli Değişiklik Anlaşması ile üzerinde değişiklik yapılan ekleri ve müteakip protokolleriyle birlikte 27 Ağustos 1973 tarihli "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Irak Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ham Petrol Boru Hattı Anlaşması" mevcuttur. Anlaşma kapsamında Irak'ın her bölgesinden Ceyhan Terminali'ne petrol sevkiyat faaliyetleri yürütülmektedir. Bu çerçevede, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO)'nın Irak'ta 2 adet doğalgaz ve 2 adet petrol sahasında çalışmaları konsorsiyum dahilinde yapılmaktadır. Turkish Petroleum International Company (TPIC) Irak Milli Petrol Şirketi SOC ile imzaladığı anlaşma kapsamında Rumeila sahasında 45 adet kuyunun kazılmasına ilişkin büyük çaplı bir projeye imza atmıştır. Irak'ın teknik kapasitesi ve ihtiyaçları çerçevesinde elektrik ve hidrokarbon alanında özel hukuk hükümlerine tabi sözleşmeler ile Türk kamu ve özel şirketleri Irak'ın genelinde faaliyet göstermektedir.